

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

ЗАПОВЕД

№ 10-02-44-7459 / 68.04.11 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, чл. 3, ал. 2 и чл. 5, ал. 1, т. 8 от Устройствения правилник на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, приет с Постановление № 271 на Министерския съвет от 17 ноември 2009 г. (обн. ДВ, бр. 94 от 27.11.2009 г.)

НАРЕЖДАМ:

1. Одобрявам Методически указания относно определяне на размера на финансови корекции за нарушения при изпълнението на проекти съфинансирани по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007 – 2013 г.

Заповедта да се сведе до знанието на всички заинтересовани лица.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на г-жа Лиляна Павлова-заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството.

РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ

Министър на регионалното
развитие и благоустройството

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

Изм.

ДО

Г-Н РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ
МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО
РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

Относно: Одобряване на Методически указания относно определяне на размера на финансови корекции за нарушения при изпълнението на проекти съфинансирани по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007 – 2013 г. (ОПРР)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПЛЕВНЕЛИЕВ,

Представям на Вашето внимание проект на Методически указания относно определяне на размера на финансови корекции за нарушения при изпълнението на проекти съфинансирани по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007 – 2013 г. (ОПРР).

Във връзка с извършени проверки от страна на контролни органи по изпълнение на проекти, финансирани по ОПРР и одитните констатации, залегнали в докладите от извършените проверки, и във връзка с констатирани нарушения от страна на бенефициентите по ОПРР при изпълнението на проектите, се наложи изготвяне на методология, на базата на която да съществува основание за налагане на финансови корекции, при доказани нарушения по изпълнение на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Съществуващата към настоящия момент Методология за определяне на финансови корекции, които се прилагат спрямо разходите, свързани с изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от структурните инструменти на Европейския съюз, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за рибарство, приета с Постановление 134 от 2010г. на Министерския съвет, има за цел да установи общите принципи за определянето на финансовите корекции, които

се прилагат при констатиране на нередности, свързани само с процедурите за възлагане на обществени поръчки по проекти, съфинансирани със средства от Структурните фондове и процедурите за избор на изпълнители по Постановление № 55 на Министерския съвет от 2007г.

В тази връзка съществува необходимост да се приеме методология за определяне на финансови корекции, които да се налагат при констатиране на нарушения при изпълнението на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР.

Уважаеми господин министър,

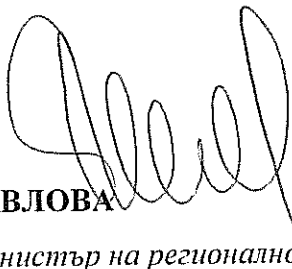
Предвид гореизложеното, Ви предлагам да издадете заповед за одобряване на Методическите указания относно определяне на размера на финансови корекции за нарушения при изпълнението на проекти съфинансирани по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007 – 2013 г.

Моля за Вашето разпореждане.

С уважение,

ЛИЛЯНА ПАВЛОВА

*Заместник-министър на регионалното
развитие и благоустройството
и Ръководител на УО на ОПРР*

ОДОБРИЛ:

РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ
Министър на регионалното
развитие и благоустройството

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

относно определяне на размера на финансови корекции за нарушения при изпълнението на проекти съфинансирани по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007 – 2013 г. (ОПРР)

Чл.1. Методическите указания се прилагат при определяне на размера на финансови корекции, налагани за нарушения при изпълнението на всички договори/заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007 – 2013 г. (ОПРР), независимо от датата им на сключване.

Чл. 2. (1) С методическите указания се урежда определянето на финансовите корекции във връзка с отделни или системни нередности, установени при или след изпълнение на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Регионално Развитие”.

(2) Целта на финансовите корекции е да се възстанови ситуацията, при която 100 на сто от разходите, одобрени за съфинансиране от ОПРР, са в съответствие с приложимото национално законодателство, добрите практики при изпълнение на договори за предоставяне на безвъзмездна помощ по ОПРР, както и със съответния договор за предоставяне на безвъзмездна помощ, преди извършване на нарушението.

(3) С налагането на финансови корекции се цели и подобряване на контрола и намаляване случаите на нередности.

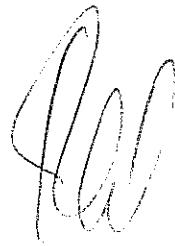
Чл. 3. (1) Целта на методическите указания е да установи общите принципи за определянето на финансовите корекции, които се прилагат при констатиране на нередности, свързани с изпълнение на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР.

(2). Нередностите, за които се прилага налагане на финансови корекции по настоящите методически указания, са извършени при изпълнението на дейности от договори за БФП и/или свързаните с тях договори с изпълнители.

Чл. 4. (1) При определяне размера на финансовите корекции се отчитат:

1. характерът и сериозността на нередността;

2. финансовите загуби на публични средства, до които е довело неспазването на националното законодателство и общественото право или добрите практики при изпълнение на договора за предоставяне на БФП.

(2) Размерът на финансовите корекции трябва да отговаря на размера на финансовата загуба на публичните средства, в това число от фондовете на ЕС.

(3) Размерът на финансовите корекции се определя чрез прилагане на диференциален метод или на пропорционален метод.

Чл. 5. (1) При прилагане на диференциалния метод размерът на финансовата корекция е равен на установения размер на финансовата загуба, определен на базата на анализ на изпълнението на конкретна дейност по договор за предоставяне на БФП от страна на бенефициента на договорена безвъзмездна финансова помощ и негов изпълнител или анализ на изпълнението от всички дейности от договора за БФП. Анализът има за цел да се установи нарушението и да се оцени размерът на финансовата загуба, причинена от нередността.

(2) Финансовата загуба е отправна точка за определяне размера на финансовата корекция. За определяне размера на загубата се съпоставят размерът на договорените/изразходваните средства по договора след възникване на нарушението и хипотетичният размер на разходите в ситуация, в която не е имало нарушение.

Чл. 6. (1) Размерът на финансовата корекция се установява по пропорционалния метод в случаите, когато изчисляването на конкретния размер на финансовата загуба, причинена от нарушение, е трудно или дори невъзможно, защото финансовите последици от даденото нарушение са косвени или неизмерими и това затруднява тяхното оценяване.

(2) Пропорционалният метод се прилага само за отделни случаи на установени нередности, при които не може да бъде приложен диференциалният метод.

(3) При използването на пропорционалния метод размерът на финансовата корекция се изчислява като произведение от процентния показател на финансовата корекция и стойността на сключения договор съгласно формулата:

$$K = P_k \times C_d,$$

където:

K е размерът на финансовата корекция;

P_k - процентният показател на финансовата корекция;

C_d - стойността на сключения договор с изпълнител или конкретната дейност от договора за БФП.

(4) Процентният показател на финансовата корекция изразява абстрактна осреднена степен на финансовата загуба, породена от даден тип нарушение.

(5) Процентните показатели, които служат за изчисляване на стойността на финансовата корекция, определени в чл. 13, имат препоръчителен характер.

(6) Посочените в чл. 12 типове нарушения са примерни и с тях не се ограничават случаите на нередности, за които се прилага методологията. Ако установен случай на нередност не е от типовете определени по чл.12, за изчисляване стойността на финансовата корекция се приема най-близкия по тип нарушение.

Чл. 7. (1) Не се налагат финансови корекции за нарушения, които макар и да попадат в хипотезите на чл.12, нямат финансово изражение за бюджета на ЕС.

(2) Не се налагат финансови корекции за нередности, които са отстранени след задължителни указания на УО и за които не е извършено плащане от страна на УО.

(3) При констатирани два или повече случая на нередности от един бенефициент в рамките на дейност от проекта или целият проект, за които предвидените в чл.12 и чл.13 процентни показатели са различни, се налага една финансова корекция, при определянето на която се прилага най-големият процентен показател.

Чл. 8. УО на ОПРР отговаря за въвеждането и прилагането на ефективни системи за установяване случаите на нередности, произтичащи от нарушения при и след изпълнението на договори за предоставяне на безвъзмездна помощ по ОПРР, като:

1. УО на ОПРР утвърждава писмени правила за налагане на финансови корекции, които се публикуват на интернет страницата на ОПРР;

2. УО на ОПРР предвижда в договорите с бенефициентите за безвъзмездна финансова помощ клаузи съобразно настоящите методически указания и правилата по т. 1 относно налагането на финансови корекции.

Чл. 9. (1) УО на ОПРР е длъжен да предприеме незабавни действия за възстановяване на неправомерно изразходваните/изплатените суми по договори, финансирани със средства от ЕФРР, в това число свързаното с тях национално съфинансиране.

(2) Сумите, подлежащи на възстановяване, следва да са равни по размер на установените финансови загуби, а в случаите, в които финансовите загуби не могат да бъдат точно установени по размер - да бъдат съобразени с препоръчителните размери на финансовите корекции съгласно чл.12 и чл.13.

(3) В зависимост от характера и сериозността на нарушенията УО обосновано може да прилага размери на финансовите корекции, различни от препоръчителните размери, определени в чл.13.

Чл. 10. (1) Правилата за налагане на финансови корекции по чл. 8, т. 1 предвиждат за случаите на установени нередности от УО на ОПРР преди изплащане на безвъзмездната финансова помощ, както следва:

1. УО на ОПРР уведомява бенефициента за съществуващо съмнение за нарушение, за което предстои да бъде наложена финансова корекция, като мотивира писмено подхода, който е избран за определянето ѝ, и посочва нейния размер;

2. УО на ОПРР дава на бенефициента разумен срок от датата на получаване на уведомлението по т. 1, в който бенефициентът може да представи на УО на ОПРР, бележки и/или допълнителни документи, с които да мотивира искане да не се налага финансова корекция или да се намали нейният размер;

3. в разумен срок от получаването на искането по т. 2 УО на ОПРР писмено мотивира неговото приемане или отхвърляне;

4. в случай че искането на бенефициента бъде прието, УО на ОПРР не предприема действия по налагане на финансова корекция или коригира нейния размер, за което писмено информира бенефициента;

5. в случай че отхвърли искането, УО на ОПРР пристъпва към налагане на финансова корекция по конкретния договор за БФП, за което информира бенефициента.

(2) Правилата за налагане на финансови корекции по чл. 8, т. 1 предвиждат за случаите на установяване на нередности на етап след изплащане на безвъзмездната финансова помощ, както следва:

1. УО на ОПРР уведомява бенефициента за съществуващо съмнение за нарушение, за което предстои да бъде наложена финансова корекция, като мотивира писмено подхода, който е избран за определянето ѝ, и посочва нейния размер;

2. УО на ОПРР дава на бенефициента разумен срок от датата на получаване на уведомлението по т. 1, в който бенефициентът може да представи на УО на ОПРР, бележки и/или допълнителни документи, с които да мотивира искане да не се налага финансова корекция или да се намали нейният размер

3. в разумен срок от получаването на искането по т. 2 УО на ОПРР писмено мотивира неговото приемане или отхвърляне;

4. в случай че искането на бенефициента бъде прието, УО на ОПРР не предприема действия по налагане на финансова корекция или коригира нейния размер, за което писмено информира бенефициента;

5. в случай че отхвърли искането, УО на ОПРР пристъпва към налагане на финансова корекция, като може да предприеме следните действия за възстановяване на сумите, подлежащи на възстановяване:

а) прихваща дължимите суми от последващи плащания по договора за безвъзмездна финансова помощ (в случай че са налице такива) или от искания за плащане по други сключени договори за безвъзмездна финансова помощ;

б) упражнява правата по учредени/издадени от бенефициента обезпечения по договора за безвъзмездна финансова помощ;

в) изпраща покана до бенефициента да плати доброволно задължението си в двуседмичен срок от нейното получаване; поканата за доброволно изпълнение до бенефициентите съдържа: информация за нередността, размера на дължимите суми, срока за възстановяването им, данни за банковата сметка, по която да бъдат възстановени, както и реда за уведомяване на договарящия орган от бенефициентите за доброволно възстановените суми; в поканата се посочват и възможните санкции и последващи процедури, в случай че изискването за възстановяване на дължимите суми не бъде изпълнено в указания срок.

Чл. 11. (1) В изпълнение на нормативно определените функции за извършване на одити на системите и одити на операциите за всички оперативни програми, съфинансирани от ЕФРР, одитните органи извършват проверка на изпълнението на операции или договори за БФП.

(2) Одитните доклади за резултатите от извършените одитни ангажменти съдържат констатации, изводи и препоръки при установени грешки, слабости, нередности или нарушения при изпълнение на проекти, включително конкретните размери на предлаганите финансови корекции.

Чл.12. Като нарушения при изпълнението на договори/заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, при които не може да бъде определен размера на финансовата загуба, могат да бъдат определени следните примери:

1. Неизпълнение на индикатори на програмата, заложи в съответния проект;
2. Не е осигурена проследима и даваща възможност за последващи проверки одитна пътека;
3. Липсва отделна счетоводна система или обособени аналитични счетоводни сметки, специално открити за разходите по проекта;

4. Неспазване на изискванията за информация и публичност или недостатъчни и неадекватни предприети действия за информация и публичност;
5. Несъответствие с хоризонталните политики на ЕС при изпълнението на проекта;
6. Неспазване на изискванията за устойчивост на резултатите от проекта (преди приключване на проекта) и до 5 (пет) години от датата на приключване на проекта:
  - а) неизползване на инвестицията по предназначение;
  - б) промяна на предназначението на инвестицията;
  - в) нарушено експлоатационно състояние на обектите на интервенция, което може да включва некачествено изпълнение, което е неотстранимо, липса изцяло или отчасти на елементи от обект/и, които са предмет на интервенция, констатирани дефекти по време или след изпълнението на проекта, които са отстраними и са отстранявани поне веднъж, несъответствие между актувани количества на материали по КС спрямо действително вложените такива или несъответствие между документално отчетената дейност и реално осъществената и др.
7. Неизпълнение или частично изпълнение на дейностите по проекта, когато същите представляват предоставяне на услуги или доставки, включително услугите, предоставяне от ръководителя и екипа на управление на проекта;
8. Установено е генерирането на приходи през периода на изпълнение на проекта, които не са декларирани от бенефициента, както и установено генериране на приходи до 5 години след приключване на проекта, в случаите когато не може да се установи точният им размер;
9. Не е открита отделна банкова сметка или отделна партида към наличната му банкова сметка само за нуждите на проекта, когато същото се изисква съгласно правилата на съответната оперативна програма, и размера на генерираните лихви, свързани с изплатения аванс не може да се установи;
10. Бенефициентът не осигурява на служителите или представителите на Договарящия орган или упълномощените от него лица, Сертифициращия орган, националните одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите и Европейската сметна палата, както и на външни одитори, извършващи проверки, достъп до местата, където се осъществява проектът, в това число и достъп до неговите информационни системи, както и до всички документи и бази данни, свързани с финансово-техническото управление на проекта, в срока посочен в договора/ заповедта за предоставяне на БФП;

Чл.13. (1) При прилагане на пропорционалния метод по чл.6, УО на ОПРР определя размера на финансовата корекция като има предвид следните препоръчителни размери:

1. Корекция в размер от 100% се налага, когато нарушението представлява сериозно или пълно неспазване на клаузите на договора/заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по отношение на предвидени дейности и прави невъзможно постигането на всички или 2/3 от планираните цели, резултати, индикатори и др.;
2. Корекция в размер от 51 до 100% се налага, когато нарушението представлява сериозно неспазване на клаузите на договора/заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по отношение на част от предвидени дейности и прави трудно постигането на значителна част от планираните цели, резултати, индикатори и др.;

3. Корекция в размер от 11 до 50% се налага за нарушение, което представлява частично неспазване на клаузи от договора/заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, които не компрометират цялостното му изпълнение и постигат значителна част от планираните цели, резултати, индикатори и др.;
4. Корекции в размер до 10% се налагат за нарушения, които могат да бъдат определени от УО на ОПРР като незначителни и не възпрепятстват изпълнението на договора/заповедта по всички планирани цели, резултати, индикатори и др., но имат финансово изражение.

(2) Когато съответното нарушение се отнася само до определена дейност или разход, посочените препоръчителни размери се изчисляват върху тази дейност или разход.

Съгласували:

М. Атанасова .....
началник-отдел „ЗОН“ на ГД „ПРР“

В. Донева .....
началник-отдел „Мониторинг“ – ГД „ПРР“

В. Милева .....
Началник отдел „ФУК“

С. Славчева .....
Зам.-Гл. Директор на ГД „ПРР“

Деница Николова .....
Гл. Директор на ГД „ПРР“

Лиляна Павлова .....
заместник-министър на регионалното
развитие и благоустройството